

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA:
Deák Ferenc-utca 35.

Articoli și corespondențe pentru publicare se trimit redacțiunii.
Concursuri, inserțiuni și taxele de abonament se învârt administrățiunii tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ ȘCOLĂȘTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

PARĂ ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an 10 coroane.
Pe jum. an 5 coroane.

Pentru România și străinătate:

Pe un an 14 franci.
Pe jum. an 7 franci.

—
Telefon pentru oraș și comitat Nr. 266.

Nr. 3564/1915.

Anunț școlar.

Școala diecezană de fete din Arad.

— Cu internat și drept de publicitate. —

Se aduce la cunoștința onoratului public, că înscrierile la școala civilă de fete cu internat din Arad pentru anul școlar 1915/16 se vor face în zilele de 19—23 August (1—5 septembrie) a. c. — în localitatea școlii (Strada Teleky).

Pentru acest an școlar, în vederea scumpetei dominante, taxa de întreținere în internat este de 650 cor. și se plătește anticipativ în 4 rate de câte 162 cor. și 50 fil. și anume: la 1 sept., 1 nov., 1 febr. și 1 april al anului școlar, la Administrația casei Consistorului, în persoană sau cu poșta. Didactrul școlar pentru elevele interne, este de 50 cor. la an și se plătește la Direcțiunea școlii în 4 rate de câte 12 cor. 50 fil. și anume în 1 sept., 1 nov., 1 febr. și 1 april.

Rata primă a taxei de internat este a se plăti, necondiționat, înainte de înscriere.

Pentru această taxă elevele vor primi:

1. Instrucțiunea recerută pentru clasele I—IV. civile, educațiune religioasă-morală, deprindere în conversația română, maghiară și germană, apoi instrucție în economia de casă, deprindere în pregătirea bucatelor, croit și cusut.

2. Locuință în odăi igienice îngrijite, provăzute cu mobile necesare.

3. Vipt întreg și anume: dejun (cafea cu lapte), prânz (3 plese), ugină (cafea cu lapte) și cină.

4. Spălat luminat, încălzit și tot la două săptămâni baie (scaldă).

Afară de taxa de întreținere elevele interne mai au a solvi 10 cor. ca taxă medicală (pe întregul an), pentru care taxă elevele interne vor primi, în caz de lipsă, îngrijire medicală și medicamente.

Pentru instrucția de pian se plătește lunar o taxă de 10 cor. (de 3 ori la săptămână câte 1/2 oră), sau 18 cor. (de 3 ori la săptămână câte 1 oră întreagă).

Atât elevele externe, cât și cele interne vor plăti odată pentru totdeauna la prima înscriere 6 cor. ca taxă de înscriere.

Înainte de înscriere, fiecare elevă, care vrea să fie internă, va avea să dovedească plățile ratei prime din taxa de întreținere.

Tot la înscriere fiecare elevă va avea să mai plătească: pentru biblioteca școlară 2 cor. pentru anuar 2 cor.

Taxele de înscriere, medicină, anuar și pentru bibliotecă se vor plăti la direcțiunea școlii deodată cu înscrierea. Tot la direcțiunea școlii va trebui plătită lunar și anticipativ taxa de pian.

Elevele externe vor plăti didactru 80 cor. la an care asemenea se va solvi anticipativ, în 4 rate egale de câte 20 cor. și anume: rata I la înscrierea din septembrie, rata a II la 1 nov., rata III la 1 febr. și rata IV la 1 april al anului școlar, deasemenea la direcțiunea școlii.

Elevele interne, cari ar absentă din internat în decursul anului școlar din cauză de morb sau din alte cauze, — fie absentarea mai lungă sau mai scurtă, — vor avea să plătească întreaga taxa de întreținere, dar numai în cazul când eleva respectivă, pe lângă toate că va fi absentat, ar putea fi admisă după lege la examen public ori privat.

Elevele, cari ar intra mai târziu în internat, vor avea să plătească întreaga taxă, care cade pe cvartalul în care vor fi primite în internat.

În clasa I civilă se primesc eleve, cari dovedesc, că au absolvat cu succes cel puțin 4 clase elementare ori, în lipsă de certificat școlar, vor presta examenul de primire.

În celelalte clase se primesc eleve, cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes clasele premergătoare la vre-o școală de categoria școlii civile.

Absolventele clasei a VI-a elementare se primesc pe baza unui examen de primire, în clasa corespunzătoare etății lor și rezultatului dovedit la examenul de primire. Supunerea la examenul de primire e împreună cu o taxă de 20 cor.

Elevele, cari se înmatriculează pentru primadată la școală, au să producă: extras de botez (din matricula bisericească), atestat școlar din clasa precedentă și certificat de revaccinare.

Fiecare elevă internă are să aducă cu sine: un covorel lângă pat, 2 perini cu 4 fețe, 1 plapumă cu 2 cearșafuri, 2 cearșafuri pentru pat și 2 cuverturi albe (acoperitoare de pat), 6 bucăți de rufe, schimburi din fiecare și anume: 6 cămeși, 6 camizoane, 6 pantaloni, 6 perechi de ciorapi, 4 rochițe, 12 batiste, 6 ștergare, 3 serviete, toate cu monogramuri proprii, apoi tacâmuri: cuțit, furculiță, lingură și linguriță, 2 pahare (unul pentru beut, iar altul pentru dinți), 4 cârpe pentru șters lucrul; perie de cap, de dinți și de haine; piaptăn și foarfece, 2 perechi de ghețe și un ploier.

Afară de acestea, fiecare elevă internă ori externă, îndată dela începerea anului școlar are să se provadă cu recerutele manuale și recvizite de învățământ, și cu recvizitele de scris, de lucru de mână (și de muzică, cine voiește).

Pentru lucrul de mână și pentru alte trebuințe se va depune la mâna directoarei internatului o sumă oarecare de bani, despre care se va purta socoteală.

Elevele la înscriere au să fie însoțite de părinții sau îngrijitorii lor.

În privința uniformei, care va fi modestă, se vor lua la vremea sa dispozițiuni, ca să fie cât de ieftină și bună.

Prelegerile se vor începe fără nici o amânare în 24 august (6 septembrie), și dela acest termin elevetele vor putea fi primite numai cu concesiune specială din partea Consistorului diecezan.

Arad, 2/5 iuliu 1915.

*Consistorul rom. ort.
din Arad.*

Reforme.

Fine.

În articolele anterioare am atins pe scurt greșelele țăranilor și ale intelectualilor noștri precum și atitudinea lor față de biserica strămoșească. Cei dintâi sunt neglijăți sufletește și se amestecă fără nici o pregătire și pricepere în aranjarea afacerilor noastre bisericesti, cei din urmă, — onoare excepțiunilor, — să poartă ca și când starea bisericeii nu-i cam împoartă. Între astfel de împrejurări trăiește și muncește preoțimea noastră care să bucură de o așa frumoasă tradiție de muncă și cultură în sânul neamului și de care nu voiește la nici un caz să se lapede. Să ne notăm bine însă, că noi preoții de astăzi nu suntem importați din America pe locurile unde trăim și muncim, ci suntem fii țăranilor noștri și în mai puțină parte, a inteligenței noastre, deci prin naștere și creștere avem în sânge oltuite păcatele și virtuților lor. E ușor de înțeles că numai cu rădicarea culturii și a moralului neamului întreg se va ridica pe un pedestal mai înalt și cultura și moralul preoțimei noastre. *Este o lege biologică strictă și nerăsturnabilă, că fieștecare sol produce numai acele plante, cari se potrivesc cu formațiunea și conținutul lui. În pietriș nu pot crește acele bucate cari cer un pământ moale și bogat în tot felul de alimente.*

Starea bisericeii și a preoțimei noastre caracterizează mai bine cultura noastră și arată pe ce grad al ei stăm. Când lăsăm să se slăpânească în biserica noastră strămoșească, — a cărei fiecare cărămidă e frământată cu sânge strămoșesc, — o netrebnică democrație, care nu are nimica de a face, cu învățăturile nobile și blajine a lui Isus Christos, și care a distrus puterea de viață a atâtor popoare, și când nu studiem cu sânge rece și cu simț de dreptate starea materială și spirituală a preoțimei noastre, ne condamnăm noi însine înaintea lui D-zeu și a istoriei. Admitem din tot sufletul nostru că în corpul neamului sunt de lipsă agricultorii, meseriașii, pantofarii, croitorii cari să ne facă ghete și haine neescepționabile, însă mai presus de toate avem lipsă de oameni, cari să ne poarte grije de suflet. Să fim

iertăți! dar noțiunea »cultura« cuprinde în sine și curățenia sufletească. Oamenii, a căror suflete prospiciază, ca grajdurile lui Augias, în care au locuit 3000 de boi și nu s'au curățit 30 de ani, ori câte școli au absolvat și ori câte diplome ar avea în buzunar, nu să pot socoti de culți. Oamenii păcătoși la suflet simt necondiționat lipsa de a-și ușura inima din când în când și de a primi în el umilința și mângâiere și nu vor să fie ca mormintele vărute pe din afară, iară în lăuntru putreziciune.

Iată ce cuvinte are despre grija vieții interne și în special despre pocăință, un intelectual străin și încă unul dintre cei mai culți, pedagogul Foerster: *Există o renaștere după cea mai adâncă decădere, există posibilitatea de a corege păcatele și greșelile, există un mijloc pentru oameni de a-și curăți internul, dar condițiunile acestei spălări sunt: îngrozirea de tine însuși, o umilință adâncă și sinceră și o mărturisire deplină a păcatelor. Din faptele acestea răsare singură, de sine lipsa pocăinții, care nu este poate produsul artificial al impresiunilor religioase cum s'ar zice, ci vine singură din adâncul puterii omenești de a se reinnoi. Fără cunoașterea de sine, fără căință, fără pocăință nu poate omul progresa sufletește, iar fără progresul intern, care se produce chiar prin recunoașterea păcatelor și prin ispășirea lor, toată înaintarea intelectuală este zadarnică. Lipsa, durerea, înfrânarea ce și-o impune omul singur, pentru a doborî voința veche păcătoasă și a o înlocui cu o voință nouă curată, este drumul care duce pe om către libertate și care îl face să se stăpân preste sine. Fără de acestea nu sunt posibile numai stagnarea și putreziciunea internă.*¹⁾

Pentru acestea și țăranii și intelectualii noștri, cari în cea mai mare parte au așezat pe D-zeu și viața religioasă-morală în dosul drepturilor, când vor ajunge să simtă de fapt nevoia și bunătatea neprețuibilă a unei vieți religioasă-morale și se vor convinge cât e de bun jugul lui Christos și cât e de ușoară sarcina lui, singuri vor cere rădicarea bisericeii strămoșesti din mâinile nechemăților la înălțimea ce i se cuvine, și îmbunătățirea sorții preoțimei. Împăratul Germanilor așa de puternic în forțe pământesti la diferitele întrebări a ziarștilor pe câmpul de război a răspuns: »Domnilor eu cred în maxima reformatorului Ioan Knox, care a zis că acela va majoriza cu care ține D-zeu«. Iară un general tot german i-a spus unui curios: »Nu domnule, nu tehnica va învinge în război, ci morala«. Dar dacă un așa puternic imperator și generalul său vorbește cu atât respect de D-zeu și de

¹⁾ Foerster: Lebensführung p. 219.

viața religioasă-morală cu atâta mai vădit noi, cari suntem un popor mic trebuie se punem pond pe viața religioasă-morală și să o promovăm cu toate mijloacele, fiindcă numai dânsa poate să producă oameni plini de idealism și de abnegațiune. Dar cine să fie pionerii în munca propagării vieții religioasă-morale? Naturalmente că preoții, păstorii sufletești. Iară cine cunoaște macar întrucâtva ticăloșiile, șiretlicurile și slăbiciunile omenești va vorbi cu respect deplin despre aceasta muncă. Sfântul Gregorie cel Mare zice că păstoria sufletelor este arta-artelor vorbind din îndelungată și amară experiență.

»Nemo nascitur doctus« ziceau înțelepții noștri strămoși, dar mai ales nu să nasc oameni »docti pentru arta-artelor«. Dacă voim să avem păstori sufletești la înălțimea chemării lor trebuie să ni-i creștem mai întâi.

Cântarea cu rădicarea seminariilor teologice la înălțimea vremii au mai cântat-o atâția oameni de frunte ai noștri așa că nu să merită să o mai repete și modestul autor al acestui articol. Numai asupra cauzei pentru-ce nu se poate face lucrul acesta a-și dori se revin în puține cuvinte. Cauza la stagnarea noastră pe toate terenele să zice că este sărăcia. Mult adevăr și multă eroare se cuprinde în fraza aceasta. Sunt ținuturi românești așa de sărmăne de nu ai putea postii de acolo nimica, dar ori cum ar stă lucrurile nu acestea fac sărăcia noastră, ci luxul și beția. Românașii de prin satele noastre precum se poate dovedi negru pe alb spesează pe haine și beuturi nu zeci, ci sute de mii anual. Duchenașii și crășmariul încasează din truda țaranului nostru ușor și vesel pe când biserica, școala și alte instituțiuni de cultură, cu chîn și cu vai. Dar ce e mai dureros, în foarte multe cazuri, și intelectualii noștri se desrădăcinează din pământul din care au răsărit, precum ne-a arătat în vers și în proză un poet al nostru, și duc o viață luxuoasă și nesănătoasă în folosul străinilor ear când e vorba de biserica lor nu le vine să bage mâna în buzunari. Dar să ne înșămăm bine că și alte popoare nu sunt bogate din venite ci din *cruțare*. Virtutea aceasta trebuie să o învețe și țaranii și intelectualii noștri și atunci vom înceta să fim așa de săraci cum suntem. Să bagăm bine de seamă că la doi domnii nu putem slugi, ori pântecelui, ori lui D-zeu! Să alegem!!

Dacă nu voim să abzicem nici țărani nici domni de plăcerile trupești, ca în locul lor să putem jertfi pentru instituțiunile noastre culturale și în special pentru acelea cari sunt chemate să ne crească păstori sufletești, atunci să nu ne mirăm nicidecum că noi în privința această suntem mai prejos decât străinii și că cultura noastră sufletească este așa

cum e. Viața de astăzi nu cere dela un preot numai aceea să știe să servească la altarul Domnului ci și alte multe, dar foarte multe și practice cunoștinți pe cari numai niște școale la nivelul vremii le pot da. Știința conducerei sufletului e greă și vastă și dânsa cere oameni întregi și la locul lor în toată privința.

Noi în loc să biciuim după merit greșele poporului nostru și să-l învățăm să-și cheltuiască truda pe lucruri folositoare ne-am plecat cu o liniște orientală în fața idolului, care să chiamă sărăcie națională. Noi am făcut aproape o dogmă din părerea că preoșimea noastră să țină și acum acolo unde era înainte cu 50—60 de ani și să fie sărmană, nedându-ne seamă că cu neglijarea tagmei preoțești în privința spirituală și în cea materială am slăbit puterile cari trebuie să muncească fără răgaz la creșterea religioasă-morală a tinerilor generații de prin sate.

Nu de dragul preoșimei ci de dragul nostru, să-i înbunătățim starea spirituală și materială a acesteia, ca să ne poată da un popor viguros, sănătos la minte și la suflet, fiindcă poporul de jos, este baza de existență nu numai a preoșimei, ci a inteligenței întregi, și pentru că poporul este depozitariul tuturor comorilor naționale și prin urmare cu el ne ridicăm sau pierim noi toți surtucarii. În interesul viitorului neamului, cerem o creștere aleasă și o existență cinstită pe seama preoșimei, care trebuie să grijască de aceia ce are neamul mai scump: *viața religioasă-morală*. Renumitul pedagog Rein zice: *Acolo unde convingerile religioase se clatină și cu dânsule împreună puterile morale, poporul merge cu siguranță spre perire*²⁾.

Deci ori cât am înflori în privința materială iară dacă de viața noastră internă religioasă-morală nu ne vom îngrijii, vom merge spre perire după cum ne spune vestitul pedagog german. Un stat îl poate apăra cu succes, după cum ne arată războiul actual, numai o armată bine instruită și provăzută cu toate cele de lipsă și așa și biserica numai atunci poate progresa și pară atacurile dușmanilor ei, dacă are ostași culti și binesituați.

X.

Cuvântare funebrală.

(La înmormântarea unei fecioare sărmăne.)

Trisți ascultători!

Eri dimineața glasul clopotelor bisericii noastre a răsunat cu atâta jale preste sat par'că ar fi fost vaierul desnădăjduit al unei mame nenorocite, iar bunul D-zeu par'că a dat deastădată aramei netn-sufletește darul de a se pătrunde de toată durerea și întristarea, pe cari le simțim noi niște ființe cugetătoare

²⁾ Wilhelm Rein: Pädagogik in syst. Darstellungen vol. I. p. 3.

și sentimentale, cari ne-am adunat astăzi aici, la vederea sicriului acesta ce cuprinde rămășițele pământestii ale unei fecioare orfane și sărmane. O privilegiu zguduitoare ni se oferă ochilor noștri. Nu-i mamă, nu-i tată, nu-i frate, nu-i soră, nu-i peste tot suflet de om, care să se plece cu inima frântă de durere și cu ochii scăldați în lacrimi asupra acestui sicriu orfan și dănsul, ca ființa ce o închide în sine. Numai vre-o câteva prietene credincioase până la ultima suflare plâng și o petrec la groapă, al cărei pământ cu valurile lui grele li vor acoperi pentru totdeauna durerile și înecul cu înecul și amintirea.

Triști ascultători! E greu, foarte greu, se trăiești singur pe lume și sărman, și e greu mai ales pentru o fecioară, care a fost silită să-și câștige pâinea de toate zilele cu lucrul mânelor sale între oameni cari știu să fie și foarte buni, dar și foarte răi.

Aceia, cari au fost martori oculari ai ultimelor clipe ale răposatei în Domnul, spun că dansa s'a despărțit de viața aceasta cu mare jale și amărăciune. Ultima ei dorință a fost tristă și amară ca viața-i întregă. Răposata, când a simțit că nu este departe ciasul morții și-a rugat prietenile bune să nu o jelească cu nici un cuvânt, nici să-i aducă verdeață și flori la catafalc, chiar acuma în frumoasa lună alui *mai*, când întreg cuprinsul e acoperit de mirezme de flori. Ca o iarnă fără de sfârșit, fără soare și fără de căldură a fost cursul vieții al acestei fete orfane. De mică încă i-și perde pe tatăl său și așa numai are cine să se îngrijească de soarta ei, maicăsa lăsându-o singură în satul ei natal treburile să neargă departe în străini ca să-și câștige susținerea de unde mai târziu să reîntoarse bătrână și bolnavă. Acum sărmana fată trebuie să muncească îndoit de mult pentru a câștiga cele de lipsă pentru susținerea ei și a mamei sale bătrâne, care nu peste mult să pogoară și dansa în mormânt. Munca multă însă îi slăbește fizicul preste măsură și în piept i-se încuibează cea mai grozavă și nemiloasă boală, care în puțin timp, i-a mistuit puterile ca focul lumina.

Fieți țărina ușoară și somnul bun și netulburat femeie slabă, care ai luat în viața-ți scurtă și fără de noroc, pe umeri sarcini de bărbat, care în loc de copil ai fost părinte, care în loc de fată tânără, zglobie, a-i trebuit să fi ca o bătrână încărcată cu griji și datorii.

Ai visat visuri frumoase, ai crezut că toate necazurile vor trece odată și în locul lor va răsări mândru și mângâitor soarele unui viitor fericit, dar oh „ce sunt pe lumea aceasta mai înșelătoare ca visurile“. Când ți-a dat munca și necazul câteodată răgaz de odihnă, te-ai gândit cu drag la un timp când toate suferințele vor trebui să înceteze și în locul lor va răsări o casă mică, modestă, dar strălucitoare de curățenie și rânduială. Dar iată cum s'au zădărnicit toate visurile tale nevinovate, uite cum a voit soarta crudă să-te vestejești ca o floare prinsă de brumă în plina primăvară a vieții și ca în locul unei vieți fericite pe pământ, să fie cu'n mormânt singuratic mai mult în grădina morților.

Cu desamăgiri cumplite și certată cu ordinea firii te pogori în întunerecul mormântului, sărmană fată, pentru că viața ta a fost numai suferință și povară.

Jalnici ascultători sf. Scriptură zice: „O adânc al bogăției și al înțelepciunii și al științei lui D-zeu! cât sunt de nepătrunse judecările lui și neurmărite căile lui“. Deci să ne ferim să judecăm voia lui D-zeu. El trimite preste noi sărăcie, tristețe, lipse și boale ca să

ne cerce credința noastră, dar dacă noi vom fi statornici și tari în virtutea aceasta, bunul D-zeu nu va întârzia să ne răsplătească osteneala și suferințele noastre din belșug, dacă nu în viața aceasta trecătoare ca *umbra* și *visul*, atunci în cealaltă, în viața veșnică. Cine a suferit mai mult și cine a fost mai nefericit pe lumea aceasta decât săracul Lazar din sf. Evangelia, corpul îi era plin de bube dureroase și foamea îi tortura grozav, ar fi fost mulțămît dacă ar fi căpătat sfărâmurile de pâine ce cădeau de pe mesele bogăților, dar spre nefericirea lui nici de acestea nu a avut parte în foamete și în durere a trăit săracul Lazar, dar după moarte îngerii au luat sufletul lui și l-au dus în sânul lui Avram. Bunul D-zeu, ocrotitorul orfanilor și al săracilor a răsplătit suferințele lui pământestii cu toate bunătățile și frumșetea raiului.

Pentru aceasta nu-ți mai plângă sufletul fiică maștera a sorții căci tu ai trăit suferindă scurtă viață, însă ți-ai îndeplinit chemarea pe lume cu cinste și bărbăție, ai căzut jefă datorinței tale de fiică iubitoare. Inseninează-ți amărătul suflet și nu deplânge bucuriile trecătoare ale acestei vieți, cari se topesc de grabă ca roua și să împrăștie iute ca fumul, numai robindu-ne sufletul și întorcându-l dela D-zeu. Ca și lui Lazar, și sufletului tău îi vor deschide îngerii poarta raiului plin de frumșeți minunate.

Intrădevăr „fericită este calea, întru care merge sufletul tău astăzi că sau gătat ție loc de odihnă“, loc de liniște, loc de poezie, de fericire vecinică și neconturbată, de unde a fugit durerea, întristarea și suspinarea.

Despărtează-te fără durere de odăița ta sărmană în care ai muncit, visat și lăcrămat zădărnice. Adresază-ți cuvintele de adio celor ce stau aici fără suspine fiindcă pe acela care nu a avut parte de nici o bunălată pe pământ, n'au de ce să-l deplângă.

Adio, rămâneți cu bine! scumpe prietene, care a-ți stat alături de mine și la bine și la rău, vă doresc voaună tot binele și vă las ceriul acesta frumos de Mai, vă las voaună toate florile și cântecile frumoase de cari eu nu am avut parte. Vă mulțumesc voaună tuturor tineri și bătrâni cari i-mi dați ultima cinste, bunul Dumnezeu să vă acopere pe voi cu darurile sale bogate acum și pururea și în veci vecilor. Amin.

f. m.

Fățarnicia.

Între păcatele mici și de toate zilele, — cari însă ușor pot deveni păcate grele, — poate nu este un altul mai primejdios și demn de tot disprețul, decât *fățarnicia*, care e producerea intenționată a unei păreri bune, pentru a înșela pe alții cu privire la persoana noastră. Care e nota caracteristică a autorului acestui păcat, ne-o arată Mântuitorul, când zice că fățarnicul „vine în haină de oaie, iar în interiorul lui e lup răpitor“. (Mt. 7. 15.)

Întâlnim adese-ori acest păcat și în diferite forme atât la persoane singurite cât și la anumite societăți omenești.

Une-ori sub masca pietății, voiește fățarnicul să-și ascundă — depravarea lui sufletească. Și câtă vreme, nu are alt scop, decât să apară înaintea lumii mai bun decât e el în realitate, pare a fi nepericulos; dar aceasta numai la aparență, căci eșind răutatea lui des la lumina zilei, poate discredită adevărată pietate a celor slabi.

O altă formă a fățarniciei, e a acelor oameni, cari pentru propagarea unui principiu rău, i-și iau masca râvnei pentru lucrul cel bun, întocmai ca fariseii, când cereau moartea lui Isus. Aici putem număra pe toți întemeietorii de secte, cari prin o observare strictă, dar numai externă a moravurilor, au scos și scot din minți pe negliobi; sau sub pretextul că voiesc curățirea bisericii de cei-ce abuzează de ea, caută să-și acopere tendințele lor de distrugere a ordinii dumnezeiești, și să-și câștige partizani. Așa au fost membrii întemeietori a sectelor mai vechi și așa sunt și membrii întemeietori a sectelor mai nouă ca de ex. a francmazoneriei, a socialismului, a anarchismului etc.

De așa numita fățarnicie în politică, cari în timpurile din urmă a jucat și joacă un rol atât de însemnat. — e bine să tăcem.

Cea mai păcătoasă formă de fățarnicie e a aceluia fățarnic care cu cuvântul și cu neîntrecutele-i apucături și gesturi voește să te convingă de devotamentul și preținția sa sinceră, inima lui însă clocotește de ură și de intențiunile viclene. Cu cuvinte nimerite caracterizează Psalmistul pe un astfel de fățarnic, când zice: „deșarte grăește cătră deaproapele său; limba lui e vicleană și din inima lui grăește cu două înțeleșuri“. (ps. 11. 3); „grăește pace cu de'aproapele, iar în inima lui e răutate“ (ps. 23.7).

Un fățarnic față de fratele său a fost Cain, care a știut să-și ascundă cu multă dibăcie ura față de Avel, și prietinos cu zimbetul pe buze la ademenit în câmp unde l'a ucis.

E caracteristică fățarnicia fariseilor. Voind ei cu orice preț să-l poată învinovați pe Isus cu ceva, i-au zis: „învățătorule, știm că ești drept și nu superi pe nimeni, spune: se cuvine să dăm dare Cesarului, sau nu?“ Isus însă i-a pedepsit răspunzându-le: „fățarnicilor, ce mă ispitiți?“

Ca pe fățarnicul fără de asemănare ni-l prezintă sfânta Scriptură pe apostolul Iuda. La cina cea de taină — când Iuda cu mult înainte era deja hotărât să-l tradeze pe Isus, — a zis Mântuitorul apostolilor: „unul dintre voi mă va vinde“. Și ce a răspuns Iuda? „învățătorule, — întebă el, — au doară eu sunt acela“. Și sfânta Scriptură ne istorisește mai departe: Satana era într'nsul (în Iuda) și s'a îndepărtat Iuda să-și aducă la îndeplinire urgisitu-i plan, zicând soldaților: „Pe care-l voi sărută, acela e, prindeți-l, și-l duceți“. De ce s'a folosit Iuda de sărutate? pentru că în mod fățarnic a voit să apară până în momentul din urmă ca prietinel și apostolul lui Hristos.

Pentru scârba și aversiunea sfinților părinți avută față de fățarnici, servească-ne ca exemplu cuvintele sfântului Ieronim, care zice: „E un monstru omul care în afară se arată a fi un porumb nevinovat, pecând în internul său e un câne turbat; sau care se arată temător de Dumnezeu, dar în internul său e un lup“.

Iar cât de mare a fost aversiunea Mântuitorului față de acest păcat ni-se arată clar cetind sfânta Scriptură a noului Testament, unde vedem că asupra nici unui păcat nu a pronunțat Isus atâtea blesteme, amenințări și pedepse, ca asupra fățarniciei. — I-au adus o femeie păcătoasă și el i-a zis: deoarece nimeni nu te-a osândit, nu te voi osândi nici eu; eră un om de 38 ani bolnav în urma păcatelor sale, Isus la vindecat zicându-i: nu mai păcătu, ca să nu ți fieție mai rău; ucigașului de pe cruce i-i promise raiul, chiar asupra celui alt ucigaș, neaplicat spre căire, nu pronunță blesteme. Dar fariseilor, acelor tipuri de

fățarnici, încotinu le strigă: „vai vouă fățarnicilor“ (v. Mt. c. 23.).

Și fățarnicia, ca și ori care alt păcat, nu rămâne fără pedeapsă. Adese a pedepsit Dumnezeu pe fățarnici chiar pe neașteptate. Așa ne istorisește Grigorie din Nissa, despre doi iudei sârmani, cari voind să pună mâna pe mantaua lui Grigorie, unul dintre el s'a prefăcut mort iar celalalt cu lacrimi în ochi la rugat pe Grigorie să-i dea mantaua, ca să acopere mortul. Dar întraceste mortul cel prefăcut, a murit de fapt și numai la rugăciunile ferbinti ale lui Grigorie a înviat iarăși.

Deci și fățarnicii și ipocriții zilelor noastre, să nu uite că faptelor lor — minciuni constante și în gradul suprem de condamnat! — sunt păcate grele iar deasupra lor veghiaza ochiul și dreptatea lui D-zeu; ochiul care vede toate și dreptatea, care nu lasă nimic ne răsplătit și nimic ne pedepsit.

G. Popoviciu.

CRONICA.

Necrolog. Intristați subscrișii, aducem la cunoștință, că iubitul soț, tată, socru *Lucian Sepetianu* preot gr-or rom, protopresb. onor. după un morb îndelungat, a răpusat în 30 iulie a. c., în al 60-lea an al etății și 36-lea an al fericitei sale căsătorii. Așezarea osămintelor spre vecinicul repaus a avut loc în 1 august, la ora 1 d. a., în cimitirul din Chisetău. În veci amintirea lui! Chisetău, în 31 iulie n. 1915. Irenă Sepetianu soție. Gheorghe Coșariu socru. Ioan, Silvia, Iorica, Sever, fii și fiice. Livia Dr. Sepetianu, Sofia Sepetianu, Dr. Horia N. Comșia, Ov. Dante Gherman, nurori și gineri.

— Subscrișii cu inima frântă de durere anunțăm, că iubitul nostru soț, tată și bunic *Iosif Mursa* și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului în 18 iulie (2 august) 1915 în etate de 60 ani și după un serviciu învățătoresc de 43 de ani în comuna Căprioara. În mormântarea s'a săvârșit în 21 iulie (5 august) a. c. Căprioara, la (19 iulie) 3 august 1915. Fie-i țărâna ușoară! Ana n. Lazarescu soție. Petru Lazarescu socru. Lucreția, Aurelia, Ceriolan, Adrian, fii și fiice. Gheorghe Drăga, Gheorghe Pribac, Cornelia Coloja m. Mursa gineri și noră. Tiberiu, Minerva Octavian, Eleonora nepoți.

Internatul nou și modern din Brașov. pentru elevii școalelor românești de acolo primește de acum prenotări pentru anul școlar 1915/16. La cerere trimete prospect direcțiunea internatului (Brașov, strada Prundului 39.).

Concurs.

Amăsurat dispozițiilor v. Conzistor de nr. 3001/915. pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătoresc-cantorale dela școala elementară gr. or. rom. din **Ociu** (Oles) pprezb. Halmagiului, se publică concurs cu termin de 30 zile dela l-a apariție a acestuia în foaia oficioasă „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. În bani gata dela Oci 340 cor., dela filia Ocișor 260 cor., de tot deci 600 cor. 2. Lemne de foc pentru învățător dela Oci. 2 metri sau 9 cor. 16 fil.; dela Ocișor 6 metri sau 27 cor. 48 fil. bani. (Pentru încălzitul salei de Inv. comuna Ociu aduce la fața

locului 6 metri de lemne prețuite în 27 cor. 48 fil.)
3. Spese de conferințe inv. 20 cor. 4. Scripturistica 10 cor. Dela înmormântări, unde va fi poftit, 1 cor.
5. Cvarțir liber cu 2 chilii cuhna și cămară. 6. Pentru grădina de legumi 20 cor. De curatorat și curățirea școalei se îngrijește comuna biser. pe spesele sale precum și de văruiul intern și extern (afară de internul locuinței învățătoarești).

Ajutorul de stat pentru întregirea salariului conf. art. XVI: 1913. se va cere, după ce alesul inv. va fi înțărît de toate forurile compet. parohia însă nu poate asigura dela sine (din propriul său) întregirea dotației învățătoarești.

Reflectanții sunt poștiți ca recursese lor ajustate în regulă cu toate documentele prescrise, în original și adresate comitetului parohial din Oci-Ocișor, să le sustearnă în timpul de sus pe calea oficiului protoprezbiteral gr. or. rom. din Halmagiu (Nagyhalmagy).

Alesul învățător va fi dator, să provadă, în caz dacă preotul ar fi dispenzat, catehizarea elevilor, instrucția în școala de repetiție, nu altcum și cantoratul în și afară de biserică — fără altă remunerație.

Dela recurenți se poștește ca sub durata concursului, să se prezente-e în vre-o duminică ori sârbătoare în bisericile din Oci și filia Ocișor, spre ași arăta desteritatea în cânt și tipic, făcându-se astfel poporului cunoscuți.

Comitetul parohial din Oci-Ocișor.

În conțelegere cu: *Cornel Lazar*, pprezb. insp. școl.

—□—

1—3

Pentru postul de învățător-cantor dela școala conf. din Miersig se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare, cu următorul salariu:

1. Locuință modernă cu grădina de legume.

2. Dela parohie 700 cor. în număr.

3. Stoaalele îndatinat.

4. Întregirea salariului peste 724 cor. votat dela stat.

Alesul are se propună toate studiile obligate și se provadă cantoratul, iar în caz de lipsă și catehizarea.

Recursese regulamentare se vor înainta pe calea oficiului protopogesc al tractului Tinca în Méhkerék, iar recurenții se vor prezenta în vre-o duminică în biserică din Miersig spre ași arăta desteritatea în cânt și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin*, protoprezbiter.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea parohiei de cl. III-a din Păiușeni (Paizs) se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Bis. și Școala“.

Emolumentele sunt 1. Uzuctul unui intravilan parohial. 2. Birul legal. 3. Stolele legale. 4. Întregirea dela stat.

Darea publică după beneficiul preoțesc o va solvi alesul.

Reflectanții sunt poștiți ca recursese ajustate conform regulamentului pentru parohii și adresate comitetului parohial din Păiușeni, să le sustearnă oficiului ppbiteral din Buteni. având în timpul concursual a se prezenta în sf. biserică din Păiușeni spre ași arăta desteritatea în oratorie și celea rituale.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *F. Roxin*, ppbiter.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea postului de învățătoare devenit vacant la școala confesională gr. ort. rom. din Izvin (Öszény) protopopiatul Timișoara, să eserie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în organul diecesan Biserica și Școala pe lângă următorul beneficiu:

a) Salariul prescriș de art. de lege XVI: 1913, din care comuna bisericăască garantează salariu până la suma de 1600 cor., iar competițele dela suma aceasta în sus sunt asigurate cu rezoluțiunea ministerială N. 178576,913. prin ajutor de stat.

b) Locuință corăspunzătoare și grădina în natură. Curățirea locuinței în intern cade în sarcina alegăndei învățătoare, iară în extern și curățirea salei de învățământ în sarcina comunei bis.

c) Pentru participare la conferințele învățătoarești. 20 cor. și pentru spese de scripturistica 7 cor. 50 fili

d) De încălzitul salei de învățământ să îngrijește comuna bis.

Dela recurente să cere să conducă elevele în Dumineci și sârbători totdeauna la biserică.

Acele recurente, cari vor dovedi aptidiunea de a putea propune elevelor și cântarea bisericăască, vor fi preferite dacă satisfac și celorlalte recerinte.

Recurentele sunt poftite a să arătă în terminul concursual în biserică din Izvin în vre-o Duminică ori sârbătoare, spre a face cunoștință cu poporul.

Totodată sunt îndatorate a adnexă la petitul adresat comitetului parohial din Izvin și trimis oficiului protopopesc din Timișoara (Temesvár-Gyárvaros) pe lângă celelalte documente recerute în original, atestat de apartinență, (illetőségi bizonyítvány) precum și eventualele atestate de serviciu despre serviciul neîntrerupt prestat dela absolvare până acum, mai ales că petițiunile cari nu satisfac și acestei condițiuni nu se vor lua în considerare.

Dat în ședința comitetului paroh. gr. ort. rom. din Izvin, (Öszény) ținută la 29 iunie (12 iuliu) 1915.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Ioan Oprea*, adm. protopopesc.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului cantoral-învățătoresc dela școala gr. ort. rom. din Răbăgani, (Rabány) protoprezbiteratul Beiuș, prin aceasta să escrie concurs cu termin de alegere pe ziua de „Tăierea lui Ioan“ 29 August — 11 Septemvrie a. c. pe lângă următorul salariu:

1. În număr: 600 cor., solvit anticipative în rate trei-lunare de comuna bisericăască.

2. Venitul cantoral 40 cor.

3. Cvarțir corăspunzător cu grădina de legume

4. Ajutor de stat, încuviințat de Înaltul Ministru de culte și învățământ cu nr. 109533/1914.

Reflectanții la acest post, recursese lor, ajustate conform regulamentului și adresate comitetului parohial, le vor trimite oficiului protopopesc gr. ort. rom. în Belényes și vor avea să se prezenteze în vre-o Duminică ori sârbătoare pentru ași arăta desteritatea în cele rituale, în biserică din Răbăgani.

Răbăgani la 5/18 iuliu 1915.

Augustin Moga,
preot, prez. com. par.

În conțelegere cu: *Moise Popoviciu*, adm. ppesc

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea postului de învățător vacant din Cladova, protoprezbiteratul Mariaradna să scrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în organul diecesan Biserica și Școala pe lângă următorul beneficiu:

1. Locuință liberă în natură cu grădină.
2. În bani gata din repartitia dela comuna bisericească. 650 cor.
3. Rebonificarea dela izlaz pentru pășune 24 cor. 96 fil.
4. Din pădure urb. lemne în natură, în preț de 40 coroane.
5. Arânda anuală de după 1/2 sesie pământ învățătoresc 16 cor. 20 fil.
6. Lemne de foc 16 metrii pentru învățător în preț de 80 cor.
7. Una pruniște în natură în preț de 10 cor.
8. Competința de interese de după capitalul prețului de vânzare a pădurii segregate 48 cor.
9. Pentru cantorat din spesele culturale 50 cor.
10. Să notează, că ajutorul de stat pentru întregirea salariului învățătoresc pe baza legii XVI. din 1913. a fost deja anterior votat.

11. Pentru încălzitul salei de învățământ 8 (opt) metrii lemne de foc în natură și 20 coroane pentru curatorat.

12. Diurne și spese pentru conferințe 20 cor.

Dela înmormântări mari unde va fi poftit 1 cor., iar dela înmormântări până la etate de 7 ani 40 fil.

Dela recurenți să poștește să conducă școlarii în dumineci și sărbători la sf. biserică, să provadă afacerile în strană și toate agendele cantonale din biserică fără alta remunerație. Dintre reflectanți vor fi preferiți cari vor ști înființa și conduce cor bisericesc.

Reflectanții la acest post sunt poștiți a-și trimite recursurile instruite conform legilor în vigoare și ajustate și cu atestat de apartinență comitetului parohial din Cladova pe calea oficiului protoprezbiteral gr. ort. român din Mariaradna (cotl. Arad) având a se prezenta sub durata concursului în sf. biserică din Cladova spre a-și dovedi desteritatea în cânt și tipic.

Pentru comitetul parohial:

Mihail Jurca,
prez. com.

Dimitrie Dehelean,
not. com.

În conțelegere cu: *Procopiu Givulescu,* protoprezbiterul Radnei.

—□—

2—3

În conformitate cu rezoluțiunea de sub Nr. 3253/915 a Ven. Consistor diecezan, pentru deplinirea postului de capelan temporal, cu drept de succesiune, pe lângă parohul Moise Marchiș din Vădas, se escrie concurs cu următoarele beneficii:

1. Casă parohială cu intravilan și supraedificate, care va deveni în folosința noului ales, numai după moartea preotului Moise Marchiș.

2. Una sesiune parohială cu drept de pășune.

3. Stolele îndatinate în comună.

4. Birul legal, care e staverit în suma de 67 cor. Din venitele de sub 2., 3. și 4 alegândul capelan va beneficia jumătate și va plăti dările publice după partea sa de beneficii.

Alegândul va provedea, fără altă remunerație, catehizarea elevilor dela școala noastră din loc.

Parohia este de cl. III-a.

Recursurile — ajustate conform regulamentului și cu atestat despre eventualul serviciu de până acum, — adresate comitetului parohial din Vădas, se vor înainta în termen de 30 zile, dela prima publicare în organul oficios, la oficiul protopopesc al Ienopolei (Borosjenő), iar recurenții vor avea să se prezinte în s.

biserică, spre a-și arăta desteritatea în cele oratorice și rituale.

Din ședința comitetului parohial gr.-or. din Vădas, ținută la 14/27 iunie 1915.

Moise Marchișiu
preș. com. par.

Teodor Mangu
not. com. par.

În conțelegere cu: *Ioan Georgiu* ppresbiter.

—□—

3 3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului de învățător dela școala ort. română din Ch. Apateu (Köröszegapáti), tractul Orăzii-mari, se publică concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios.

Emolumentele sunt:

1. În bani gata, plătiți trei-lunar anticipativ din lada bisericei, 180 coroane.

2. Pământ 6 iug. 1360[□] prețuit în 160 cor.

3. 10 cubule grâu amestecat a) 10 cor.; 5 cubule cucuruz a) 8 cor. de tot 140 cor.

4. Locuință în natură, 2 odăi, supraedificatele de lipsă, grădină de legumi.

5. Pentru scripturistica 10 cor. 6. Ștoalele computeate în 30 cor. 7. Pentru conferințe 10 cor. 8. Pășunat pentru 4 vite. 9. Întregirea dela stat conform art. de lege XVI. din 1913.

Darea după beneficii o va solvi alegândul.

Reflectanții sunt poștiți a-și înainta petitele ajustate cu documentele originale, adresate comitetului par. din Ch. Apateu, la P. On. oficiu protopopesc din Oradea-mare, având în termenul prescripționat a se prezenta în sf. biserică din Ch. Apateu, pentru arătare poporului.

Alesul va avea datorința a conduce școala de repetiție, pentru a căreia conducere va fi onorat cu o sumă modestă din partea comunei politice. Va avea a instrua elevii în cântările bisericești, a cânta cu ei în sf. biserică, a conduce regulat strana în și afară de biserică, cei, care vor fi în stare a înființa și conduce cor, vor fi preferiți.

Se observă, că de curățitul și încălzitul salei de învățământ se va îngriji parohia.

Din ședința par. ținută la 24 iun. 1915.

Mihailu Drimba,
paroh, președinte.

Flore Drimba,
not. adhoc.

În conțelegere cu *Andrei Horvath* protopopul Orăzii-mari.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătoresci-cantorale dela școala elem. gr. or. rom. din Valeamare (Zarándpatak) pprezbiteratul Halmagiului, amăsurat dispozițiunilor konz. de nr. 2810/1915 se publică concurs cu termen de 30 zile dela apariția acestuia în foaia oficioasă „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. Salari în bani gata din cassa cult. 400 cor.

2. Pentru 12 Hl. naturale, jum. grâu, jum. cucuruz, contra valoarea în bani 180 cor. 3. Uzufructul alor 7 și jum. jugăr de pământ inv. cu un venit anual de 42 cor. de după care dările publice va avea se le solvească învățătorul. 4. Lemnele focali pentru învăț 20 metri cub. ce eventual se vor plăti în bani prețuite fiind în 100 cor. 5. Spese pentru conferințele inv. 20 cor.

6. Scripturistica școalei 15 cor. 7. Venite cantonale 5 cor. 8. Pentru curatorat 20 cor. 9. Eventualul ajutor de stat pentru întregirea salariului conform articolului XVI: 1913, ce se va cere din nou după alegerea și resp. întărirea inv. căci parohia nu se angajează la salar mai mare, decât cel fixat în acest concurs. 10.

Cvartir acomodat cu două chilii supraedificate și grădina de legumi și pomi. De încălzitul salei de inv. se îngrijește parohia aducând lemnele de lipsă din propriul seu și pe spesele sale la fața locului.

Alesul inv. va fi dator să catehizeze regulat elevii și să-i conducă la biserică, să provadă instrucția și în școala de repetiție și cantoralul în și afară de biserică, — fără alta remunerație.

Doritori de a ocupa acest post sunt poftiți să își susțină recursurile lor ajustate cu toate documentele prescrise (a se vede din celelalte concursuri publicate în Biserica și Școala nr. 26, 27, din acest tract) adresate comitetului parohial din Valeamare, pe calea oficiului pprezbiteral gr. or. român din Halmagiu. (Nagyhalmagy.)

Dela recurenți să cere să se prezenteze în vre-o duminică ori sărbătoare sub durată concursului în sf. biserică din loc, spre a-și arăta dexteritatea în cânt și tipic, făcându-se astfel cunoscut poporului.

Din ședința comitetului parohial din Valeamare ținută la 6 maiu 1915.

Joan Sărac,
preot preș.

Joan Bacoș,
notar. com. par.

In conțelegere cu: *Cornel Lazar*, pprezb. insp. școlar.

—□—

3—3

În conformitate cu decisiul *Ven. senat al fundațiunii Zsiga din Oradea-mare*, se publică concurs pentru ocuparea a două și jumătate (2 $\frac{1}{2}$) locuri vacante în internatul fundațiunii.

La acest beneficiu pot reflecta acei studenți români gr. or., cari cu începere dela 1 Sept. a. c. n. vor fi înscriși și vor urma ca elev ordinari la școlile medii (gimnasiu, reale) din Oradea-mare, spre care scop rugările — ajustate cu: 1. Extras de botez (are să fie provăzut cu clauzula parohului de acum); 2. Testimoniu școlar de peste an. 1914/15; 3. Atestat de revaccinare. 4. Atestat de paupertitate vidimat și din partea parohului, — au a se înainta subserisului președinte în Oradea-mare, până la 20 August a. c. incluzive.

Tot până la acest termen au a se înainta președintelui subseris rugările — cu atestatul ultim școlar — acelor școlari români gr. or., cari pentru anul școlar 1915/16 ar dori să fie primiți în internatul *Zsigaiar* cu taxă de întreținere, care este anual 560 cor. Aceasta taxă cu consenzul președintelui subseris, se poate solvi și în rate, însă are a se solvi taxa întreagă în cursul anului școlar. Elevii interniști pe lângă pază bună, primesc vipt bun, cvartir, luminat, încălzit, scaldă.

Afară de taxa aceasta se va solvi taxa medicală 10 cor. De sine înțeles, că elevii au a-și aduce haine de pat, de purtat, albituri în număr corăspunzător.

Oradea-mare, din șed. senatului fundațional, ținută la 27 iunie (10 iulie) 1915.

Andrei Horvath,
președinte.

Gheorghie Papp,
ases. konzist. not. adhoc.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc vacant din *Sălăgeni* (Szelezsény) se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala“.

Emolumente sunt:

1. Locuință în natură. 2. Bani gata 200 cor. din cassa cultuală. 3. 6 Hl. grâu, 6 Hl. cucuruz, 06 Hl.

păsulă eventual prețul acestora staverit în 164 cor. 4. Lemne în natură 24 mt. □-ați aduse la școală. 5. Scripturistica școalei 6 cor. 6. Conferința 20 cor. 7. Stole obicinuite. 8. Întregirea salariului asigurată sub nr. 151155/914 minis.

La recourse sunt a se alătura în original următoarele documente: 1. Extras de botez. 2. Dimploma de învățător. 3. Atestat de apartinență. 4. Atestat de serviciu.

Alesul va provedea strana fără alta remunerație. Recursele adresate către comitetul parohial din *Sălăgeni* sunt a se înainta P. O. Of. ppbit. din *Buteni* (Körösbökény) având reflectanții a se prezenta în cutare Duminică ori sărbătoare în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial,

In conțelegere cu: *Florian Roxin* ppbit. insp. școlar.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătoresci-cantorale dela școala gr. or. elem. din *Josaș*, (Jozás) pprebiteratul Halmagiului, amăsurat dispozițiunilor konz. de nr. 2623/1915, se publică concurs cu termen de 30 zile dela apariția acestuia primăoară în foaia oficioasă „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. Salar în bani gata din cassa cult. 380 cor. 2. În loc de naturalele: 6 Hl. grâu 78 cor., 6 Hl. cucuruz 60 cor. 3. Pentru lemne focali inv. 50 cor. (de încălzitul salei de inv. se îngrijește comuna biserică aducând lemnele de lipsă din propriul seu, pe spesele sale la fața locului. 4. Spese pentru conferințele învățătoresci 20 cor. 5. Scripturistica 5 cor. 6. Pentru curatorat 24 cor. 7. Locuință în natură cu supraedifice și grădina de legumi. 8. Întregirea salariului inv. conf. art. XVI: 1913, este asigurat cu ajutorul de stat, ce s'a votat și a fost pus în curgere fostului inv. cu nr. 74905/1915, resp. 29.624/1912.

Alesul inv. e îndatorat să catehizeze, întrucât preotul ar fi dispensat, să provadă cantoralul în și afară de biserică și să conducă elevii regulat la biserică, — fără alta remunerație.

Reflectanții la acest post sunt poftiți ca recoursele lor — ajustate cu următoarele documente în original: a) Extras din matricula botezaților bisericăscă și civilă. b) Diploma de învățător. c) Atestat de apartinență (illetőségi bizonyítvány). d) Atestat despre event. servicii de până aici. e) Declarație relativ la serviciul militar și obligamentul de substituire pe spesele sale și răspunderea sa în caz de serviciu militar (voluntariat); — să le susțină adresate comitetului par. din *Josaș*, pe calea oficiului pprezbiteral gr. or. rom. în Halmagiu (Nagyhalmagy).

Dela recurenți se cere ca sub durată concursului să se prezenteze, în vre-o duminică ori sărbătoare, în sf. biserică din loc, spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic, făcându-se astfel cunoscut și poporului.

Din ședința com. par. din *Josaș*, ținută la 30 aprilie 1915. v.

Gheorghie Costina,
preot președinte.

Vasilie Lupei,
notar. com. par.

In conțelegere cu: *Cornel Lazar*, pprezbiter insp. școl.

—□—

3—3